

KONGRESI
RINOR
KOMBËTAR

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

Elbasan

PLANI LOKAL I VEPRIMIT PËR RININË 2020-2023

- Elbasan -

Planet
Lokale të
Veprimit

Jeta Qytetare Tënd

Jeta Qytetin Tënd

Përmbajtja

I. QËLLIMI DHE METODOLOGJIA

1.1 Qëllimi.....	06
1.2 Metodologjia	07
1.3 Parimet Udhëheqëse	09

II. BASHKËRENDIMI ME POLITIKAT VENDORE, KOMBËTARE DHE EUROPIANE 10

III. ANALIZA E SITUATËS AKTUALE DHE PLANIFIKIMI 12

IV. ANALIZA SWOT 19

V. MONITORIMI DHE VLERËSIMI 19

**PËR REALIZIMIN E KËTIJ
PLANI LOKAL VEPRIMI PUNUAN:**

Koordinator Lokal dhe Hartues:

Sanije Fatkoja Haxhihyseni

Shoqata për zhvillimin psiko-social dhe kulturor të fëmijëve dhe të rinjve, Elbasan.

Ekspert Lokal:

Ermira Korra

Përfaqësuese e Shoqatës për zhvillimin psiko-social dhe kulturor të fëmijëve dhe të rinjve, Elbasan.

Xhafior Cankja

Përfaqësues i Shoqatës “Qendra fluturo për jetën”, Elbasan.

Pikë kontakti Bashkia:

Vesa Liço

Zv. Kryetare e Bashkisë Elbasan

Koordinimi në nivel kombëtar dhe asistimi në hartim:
Sekretariati i Kongresit Rinor Kombëtar:

Dafina Peci,

Drejtoreshë Ekzekutive.

Korrektim dhe Kurim:

Shila Parllaku,

Oficere Komunikimi

Falenderime

Plani Lokal i Veprimit për Rininë u bë i mundur falë mbështetjes së plotë të Fondacionit Friedrich Ebert, i cili mbështet zhvillimin e politikave rinore në nivel vendor dhe qendror, në bashkëpunim me Kongresin Rinor Kombëtar.

Puna e zhvilluar në nivel kombëtar për planet e veprimit 2020-2023 në 12 Bashki ka pasur synim nxitjen e dialogut të strukturuar rini-institucione, në bazë të një metodologjie dhe rrugëtimi të njehsuar, në bashkëpunim të ngushtë me organizatat aktive të Kongresit Rinor Kombëtar dhe me gjerë, të rinj nga shkollat e mesme dhe universitetet, si dhe me mbështetjen e madhe dhe angazhimin sistematik të Bashkive.

Këto plane do shërbejnë si një bazë orientuese politikash dhe veprimtarie të dedikuar për sektorin e rinisë, në përputhje të plotë me perceptimet dhe vizionin që të rinjtë dhe institucionet kanë mbi perspektivën lokale.

Një falenderim shkon për të gjithë ata që u bënë pjesë dhe kontribut në këtë rrugëtim!

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Bashkia Elbasan me mbështetjen e Fondacionit Friedrich Ebert në bashkëpunim me Kongresi Rinor Kombëtar ka hartuar Planit Lokal të Veprimit për Rininë, dhe nëpërmjet këtij dokumenti prezanton përpjekjen e saj më serioze për të ndërhyrë thellë e në mënyrë gjithëpërfshirëse për transformimin e realitetit ku jetojnë, studiojnë dhe ëndërrojnë të rinjtë e qytetit.

Vizioni ynë për vitet e ardhshme projekton krijimin e kushteve dhe një mjedisi të sigurt social, shëndetësor dhe politik, për një rini aktive dhe të barabartë në të gjitha fushat e jetës dhe me status të konsoliduar për të ardhmen e tyre. Prioritet do të jetë përmirësimi i vazhdueshëm i cilësisë së jetës së të rinjve dhe forcimi i statusit të tyre, përmes zhvillimit të më shumë mundësive në edukim, punësim, shëndetësi, kulturë dhe rritjen e pjesëmarrjes së plotë të të rinjve në shoqëri dhe vendimarrje.

Gjashtë shtyllat kryesore mbi të cilat

bazohet SVR janë pjesë integrale e “Strategjisë Europiane për të Rinjtë 2019-2027” dhe në koordinim të plotë me të gjithë dokumentat strategjike në nivel qendror dhe vendor. Në evindentimin e këtyre shtyllave rol të rëndësishëm patën analiza e situatës aktuale dhe analiza SWOT e të gjithë fushave që janë kompetencë e Bashkisë. Potencialet dhe problematikat e evidentuara janë ndërthurur dhe kombinuar duke fomuluar këto objektiva:

Arsimi cilësor dhe gjithëpërfshirës adreson mangësitë fizike dhe materiale, si edhe vështirësinë e aksesit në institucione edukuese, për shkak të aftësive, përkatësisë në një grup vulnerabël apo të marginalizuar etj. Ky prioritet përmbledh dhe adreson të gjitha nivelet e arsimit në territorin e Bashkisë Elbasan. Objektivat dhe masat për këtë prioritet janë ndërtuar duke marrë në konsideratë mundësitë ekzistuese për zgjidhjen e këtyre problematikave dhe, njëkohësisht, duke parashtruar masa që mund të ndërmerren drejt zgjidhjes.

Punësimi dhe sipërmarrja rinore përfshin dhe adreson papunësinë e të rinjve (duke përfshirë sidomos angazhimet sezonale ose studentore), efektshmërinë dhe zbatueshmërinë e politikave që janë në fuqi, vetëpërfshirjen e të rinjve dhe palëve të treta në organizata të shoqërisë civile, organizata ndërkombëtare e më tej.

Pjesëmarrja dhe përfaqësimi rinor në politikë dhe vendimmarrje merret drejtpërdrejtë me përfaqësimin e të rinjve për të marrë pjesë në Këshillin Bashkiak si organ përfaqësues i Bashkisë, me mundësitë dhe motivimet e të rinjve dhe të rejave për të marrë pjesë drejtpërdrejtë në politikëbërje dhe vendimmarrje në Bashkinë Elbasan. Në këtë kontekst, për të arritur në konkretizimin e masave të sugjeruara, janë analizuar nisma të mëparshme dhe efektshmëria e tyre, si edhe janë marrë në konsideratë nisma ekzistuese.

Art, sport, kulture dhe mjedisi përfshin dhe adreson kohën e lirë, nevojën argëtim dhe promovimin e të rinjve virtuozë dhe të talentuar adreson cilësinë e jetës së shëndetshme dhe një qytet me ajër të pastër, nxitjen dhe zhvillimin e turizmit. Masat janë orientuar drejt krijimit të hapësirave, aktiviteteve, programeve, mundësive kulturore, hapësirave për të

ushtruar sportin, për të bërë art dhe aktivitete të tjera krijuese dhe argëtuese.

Mbështetja e organizatave dhe nismave rinore në qytetin e Elbasanit parashikon jo vetëm një përfaqëse mbështetëse nga ana e Bashkisë Elbasan, por edhe një ndërveprim aktiv, në mënyrë që të ketë sa më shumë nisma cilësore nga ana e të rinjve. Për këtë, prioritetet dhe masat janë orientuar drejt mundësive financiare dhe aktiviteteve konkrete që ndihmojnë organizatat grupimet dhe nismat rinore, në mënyrë që të funksionojnë si duhet dhe të kenë qëndrueshmëri.

Çështjet sociale, shëndetësore dhe shërbimet publike për të rinjtë përfshijnë një gamë të gjerë shërbimesh dhe lehtësirash që të rinjtë përfitojnë për shkak të grupmoshës në të cilën ata bëjnë pjesë. Realizimi i këtyre shërbimeve dhe përfitimi që do të kenë të rinjtë, do të sillte përmirësimin e gjendjes dhe mirëqënies së tyre në qytet dhe, për rrjedhojë, mirëfunksionimin e tyre efektiv si qytetarë të kësaj Bashkie.

1.1 QËLLIMI

Dinamikat qeverisëse në Shqipëri po orientohen gjithnjë e më shumë drejt hartimit dhe zbatimit të politikave në nivel vendor, kjo në vazhden e decentralizimit të pushtetit qendror dhe mbështetjes së autonomisë së Njësive të Qeverisjes Vendore (NjQV) për përmbushjen e funksioneve të përcaktuara me ligj. Politikat dhe dokumentat strategjike sektoriale janë instrumenta të nevojshëm për të udhëhequr sektorë të veçantë, në përputhje të plotë me funksionet dhe kuadrin ligjor.

Qëllimi i këtij Plani Veprimi është hartimi i një platforme strategjike dhe gjithëpërfshirëse që do të nxisë zhvillimin e një rinie të kulturuar dhe të shëndetshme, që mund të luajë një rol aktiv në demokratizimin dhe zhvillimin ekonomik vendor. Në veçanti, pjesëmarrja e rinisë në jetën publike dhe forcimi i statusit socioekonomik të saj përbëjnë një domosdoshmëri për arritjen e standardeve europiane dhe një ekonomie tregu të aftë për t'u përballur me sfidat e globalizimit.

Plani Lokal i Veprimit frymëzohet nga vizioni european mbi angazhimin qytetar, forcimin ekonomik, mbrojtjen sociale dhe zhvillimin kulturor të të rinjve në Bashkinë Elbasan. Përparësitë e angazhimit strategjik synojnë

shfrytëzimin optimal të burimeve në dispozicion dhe një bashkërendim të punës jo vetëm ndërmjet strukturave të Bashkisë Elbasan që kontribuojnë në zhvillimin e rinisë por edhe bashkërendimin e punës së institucioneve në të gjitha nivelet e qeverisjes. Në fokus do të jetë dhe krijimi i sinergjive nëpërmjet bashkëpunimit me shoqërinë civile, organizatave ndërkombëtare dhe bizneseve.

Strategjia synon që të nxisë aktivizmin rinor dhe rritjen e kapaciteteve për të rinjtë në mënyrë që ata të kenë më shumë mundësi dhe hapësira në të ardhmen. Bazuar gjithashtu në qëllimin dhe objektivat e "Strategjisë Europiane për të Rinjtë 2019-2027", strategjia vendore për të rinjtë synon që të bashkojë të rinjtë për ndërtimin e një qyteti pa barriera, duke e kthyer kështu qytetin në një hapësirë të dedikuar për brezat e rinj.

**Planet
Lokale të
Veprimit**
Jeta Qytetin Tënd

1.2 METODOLOGJIA

Studimi është realizuar në nivel kombëtar dhe shtrirë në 12 Bashki në fokus, ku 10 prej tyre janë bashki qender qarku. Ai është konceptuar të realizohej në disa faza, të përcaktuara dhe detajuara në vijim. Realizues dhe Zbatues të studimit do të jenë KRK dhe rrjeti i organizatave nëpërmjet koordinimit dhe punës në terren nga 12 koordinatorët lokal.

Për çdo Bashki, do të jetë 1 koordinator lokal në bashkëpunim me subjektet pjesë e rrjetit të KRK, e cila është përgjegjëse për realizimin në terren të studimit dhe për përfshirjen e gjetjeve nga studimi në Planet Lokale të veprimit sipas secilës Bashki përkatësisht. Theksojmë se studimi është realizuar në të gjithë territorin në mbulim të Bashkisë respektive, pra duke konsideruar edhe ish-komunat, sot njësitë Administrative.

Studimi është i ndarë në **këto faza:**

1. Faza e parë është **krijimi i backgroundit të Research** Topic (Nevoja e hartimit të planeve lokale të veprimit për rininë). Kjo fazë përfshin:

- Hulumtimi në literaturën (Praktikat në Rajon dhe Rregullimet Ligjore përkatëse)
- Përcaktimi i metodologjisë së kërkimit
- Përcaktimi i kuadrit teorik (Legjitimimi i kërkimit) dhe karakteri aplikativ i tij (përse

na duhet? Dhe çfarë na sjell?)

2. Faza e dytë është **mbledhja e të dhënave cilësore**: të tipit të raporteve; të dhënave të publikuara për situatën e të rinjve në nivel vendor për 6 fushat e përcaktuara. Kjo fazë përfshin:

- Evidentimi i të gjitha problematikave që lidhen me informacionin/informimin e të rinjve për hapësirat/mundësitë reale të përfshirjes dhe angazhimit të tyre në 6 fushat prioritare të përcaktuara.
- Evidentimi i raportit buxhet i parashikuar-buxhet i shpenzuar për aktivitete dhe zbatimin e politikave rinore (Ballafaqimi i kërkesave/nevojave të Ri (e)-Pushtet Vendor).
- Përcaktimi i nevojave dhe prioriteteve komunitare e lokale sipas secilës fushë që Plani Lokal i Veprimit mendohet të përfshijë.
- Kapacitetet e pushtetit lokal dhe për përmbushjen e kërkesë-nevojave komunitare për të rinjtë.

3. Faza e tretë ka të bëjë me skicimin e Research Design-it nga secila Organizatë për secilën Bashki përkatësisht, sipas vendit ku ato operojnë:

- Formulimi i Hipotezës;
- Formulimi i Pyetjeve Kërkimore;
- Nxjerrja e Implikimeve;
- Nxjerrja e Indikatorëve/treguesve për Studimin.

4. Faza e katërt ka të bëjë me përcaktimin e të dhënave të tilla si:

- Lloji i kampionimit që do të përdoret/ si? Dhe ku? do të mblidhen të dhënat.
 - Sa persona do të pyeten/madhësia e kampionimit në nivel kombëtar.
 - Nga cilat grupmosha do të nis studimi.
 - Sa persona do të pyeten për secilën bashki.
 - Listimi i indikatorëve/ përkthimi i tyre në pyetje.
 - Cilat alternativa nxjerrin më në pah problemin kërkimor (Mangësitë e konstatuara në nivel lokal specifikisht, evidentimi i nevojave, identifikimi i prioriteteve sipas objektivave strategjike për planet lokale të veprimit).
- Kjo fazë është e përbërë nga këto etapa:
- Skicimi i Kampionimit - kjo do të bëhet secifikisht për secilën Bashki në program.
 - Hartimi i pyetësorit - bazuar në indikatorët për 6 fushat prioritare për të rinjtë.
 - Pre-testimi i Pyetësorit - (sa i kuptueshëm dhe i realizueshëm është për t'u arritur). Evidentimi dhe reflektimi i ndryshimeve/ draftimi final i pyetësorit.

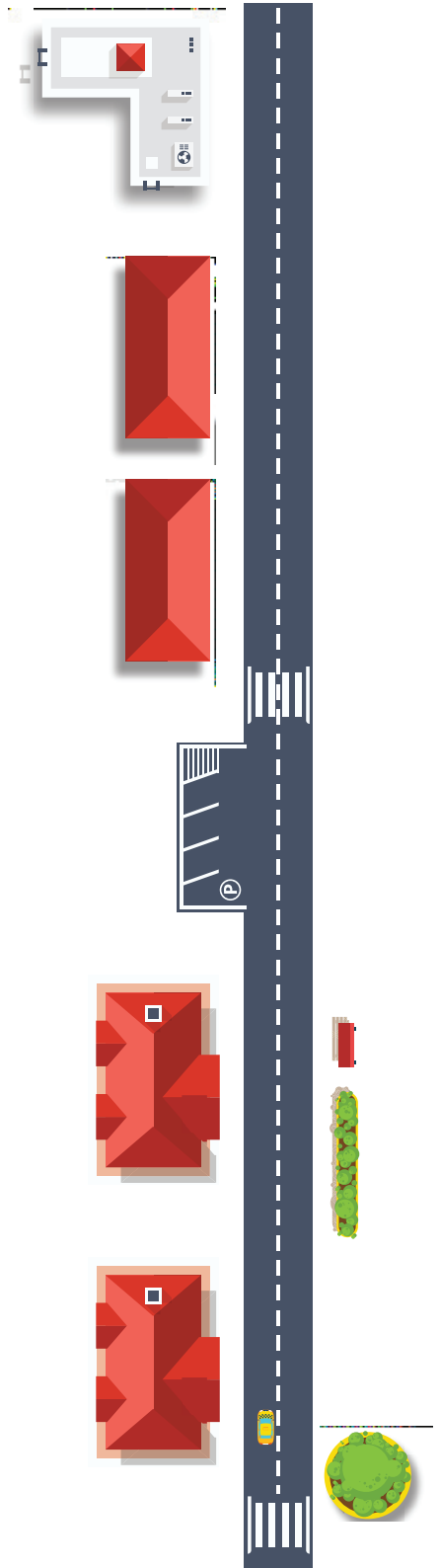
5. Faza e pestë ka konsistuar në realizimin në terren të procesit të anketimit (2400 pyetësorë gjithsej) dhe mbledhja e të dhënave sasiore. Kjo fazë u zhvillua në 2 muaj, ku puna në terren me pyetësorët zgjati një javë të plotë dhe u angazhuan në terren 12 koordinatorët lokal me ndihmesë nga vullnetarë dhe asistues sipas nevojës.

6. Faza e gjashtë është checkimi i pyetësorëve dhe hedhja e të dhënave. Krijimi i një baze të plotë të dhënash në excel.

7. Faza e shtatë është përpunimi statistikor (frekuenca dhe crosstabe) i të dhënave në SPSS sipas implikimeve të përcaktuara në fazën e tretë.

8. Faza e fundit është përpilimi i raportit me gjetjet, përfundimet, dhe rekomandimet përkatëse.

9. Hartimi i Planeve Lokale të Veprimit për secilën Bashki, bazuar në procesin e mësipërm.

PARIMET UDHËHEQËSE

Parimet të cilat kanë udhëhequr procesin e hartimit të PLR-së, janë edhe parimet mbi të cilat Bashkia Elbasan synon të ndërtojë të ardhmen e qytetit me qytetarët. Më konkretisht këto parime konsistojnë në:

Zhvillimi i qëndrueshëm: Ky parim ka udhëhequr gjithë procesin e hartimit të SVR-së dhe udhëheq njëherazi gjithë strategjitë kryesore kombëtare, rajonale dhe vendore. Pra është e rëndësishme që shfrytëzimi i burimeve të bëhet në mënyrë sa më të balancuar dhe nëpërmjet një planifikimi të integruar për të arritur zhvillim ekonomik dhe social që garanton qëndrueshmëri në kohë dhe jetëgjatësi. Ky parim është thelbësor kur flitet për të ardhmen e rinisë, motorrit kryesor të shoqërisë shqiptare.

Subsidiariteti: Strategjia është hartuar duke pasur parasysh që ushtrimi i përgjegjësisë publike duhet në mënyrë të përgjithshme, t'iu takojë më tepër autoriteteve të cilat janë më pranë qytetarëve ku dhe impakti është më i madh. Bashkia Elbasan që prej vitesh ka pasur në fokus të veçantë rininë nisur edhe nga fakti se zhvillimi dhe integrimi i të rinjve është cilësuar gjithmonë si guri i themelit të një shoqërie të fortë.

Bashkërendimi: Kjo strategji ka synuar të koordinohet me kuadrin strategjik të zhvillimit të Bashkisë Elbasan, duke ndjekur objektivat dhe parimet thelbësore të zhvillimit të përcaktuara në dokumentat strategjike vendore. Në të njëjtën

mënyrë, PLVR është përpjekur të jetë në harmoni me interesat e shoqërisë civile dhe organizimeve rinore duke promovuar forma të ndryshme bashkëqeverisjeje apo bashkëpunimi për një zhvillim të qëndrueshëm. Përpjekjet e organizuara të të gjithë niveleve qeverisëse të mbështetura edhe nga organizatat rinore do të fuqizojnë rolin e të rinjve në të gjitha fushat.

Llogaridhënia dhe Transparenca: Qëllimet dhe objektivat strategjike, të përcaktuara në këtë strategji janë përkthyer në projekte dhe aktivitete specifike të matshme nëpërmjet treguesve të performancës, duke i bërë këto objektiva lehtësisht të matshme dhe të monitorueshme.

Gjithëpërfshirja: Strategjia ka patur në fokus kryesor filozofinë e gjithëpërfshirjes sociale duke u përpjekur në trajtimin e problematikave kryesore të çdo grupi social, me një vëmendje të lartë ndaj grupeve të marginalizuara të shoqërisë. Kjo nënkupton, krijimin e mundësive të barabarta për të gjithë të rinjtë e Bashkisë Elbasan duke i ndihmuar ata në arritjen e mirëqënies së përbashkët.

Fleksibiliteti: Duke marrë në konsideratë reformat e shumta që Qeveria Shqiptare ka ndërmarrë gjatë pesë viteve të fundit dhe ndryshimet thelbësore që kanë prekur funksionet dhe kompetencat e NJQV-ve, strategjia është hartuar në mënyrë të tillë që të lejojë hapësirat e nevojshme për t'iu përshtatur kontekstit politik ende në ndryshim e sipër. Kjo do të thotë se objektivat strategjike dhe projektet janë hartuar duke marrë parasysh disa skenarë zhvillimi për të arritur përmbushjen më optimale të tyre përgjatë kësaj periudhe tranzicioni.

BASHKËRENDIMI ME POLITIKAT VENDORE, KOMBËTARE DHE EUROPIANE

Vizioni i këtij dokumenti orientues e strategjik për tre vitet e ardhshme kërkon vendosjen e rinisë në fokus të jetës aktive të qytetit nëpërmjet mbështetjes së partneritetit dhe nxitjes së bashkëpunimit me të rinjtë e vendeve europiane. Në mënyrë që të realizohet ky vizion afat-mesëm, është parësore që të bashkërendohet me planet kombëtare afat-mesme dhe afat-gjata dhe të ketë koordinim më efikas me organizatat rinore dhe aktorët e tjerë të përfshirë në këtë proces. Mungesa për një kohë të gjatë e kuadrit ligjor për rininë ka bërë që përfshirja e të rinjve në jetën publike, vendimmarrje politike dhe shërbimet e dedikuara për rininë të jenë në vullnetin e titullarëve të institucioneve publike. Mungesa e kuadrit ligjor ka bërë që edhe bashkëpunimi jo vetëm ndër-institucional por ndërmjet rrjetit të shoqërisë civile dhe organizatave rinore të jetë i pastrukturuar dhe nuk përfshin të gjitha aspektet ku përfshihet rinia. Prandaj gjatë procesit të hartimit të Planin Lokal të Veprimit të Rinisë 2020-2023 janë marrë në konsideratë objektivat e politikave dhe planeve kombëtare, rajonale dhe vendore për të krijuar një kuadër zhvillimor më koherent

dhe të qëndrueshëm dhe sa më pranë standardeve të Bashkimit Europian (BE).

Në nivel ndërkombëtar:

>>> **Strategjia e BE-së për Rininë**, e cila advokon fuqishëm për “punën e të rinjve” një koncept holistik që shkon përtej punësimit dhe mbulon aspekte të ndryshme të zhvillimit personal të të rinjve. Siç është përcaktuar në Strategjinë e Rinisë të BE-së, ka të bëjë me “fuqizimin, emancipimin, përgjegjësinë dhe tolerancën...”.

>>> **Strategjia Europa 2020** ka qëllim nxjerrjen e 20 milion njerëzve nga varfëria, luftën ndaj përjashtimit social dhe forcimin e punësimit. Iniciativat kryesore nën këtë strategji janë Platforma kundër Varfërisë dhe Përfshirjes Sociale dhe Axtenda për Aftësi të reja dhe Vende pune.

>>> **Strategjia e Përfshirjes Sociale BE 2015-2020** është në thelb të Planit Kombëtar të Veprimit për Përfshirjen Sociale 2007-2016, e cila përcakton mekanizmat dhe strategjitë për përfshirje sociale gjatë ciklit të jetës së individëve si: fëmijët, individët në moshë pune, të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara dhe komunitetet. Për më tepër, është mbështetur nga programi i Progresit, një instrument financiar që ka për qëllim zhvillimin e politikave në 5 fusha strategjike: punësimi, mbrojtja dhe përfshirja sociale, kushtet e punës, anti-diskriminimi dhe barazia gjinore.

Në nivel kombëtar:

>>> Programi i Qeverisë 2017-2021 Ky program në seksionin e rinisë, parashikon hartimin e politikave për përmirësimin e cilësisë së jetës, rritjen e pjesëmarrjes së të rinjve në jetën politike, programe dhe projekte për nxitjen e punësimit, krijimin e një kuadri ligjor të qartë për rininë ku përcaktohen qartë kompetencat e niveleve të ndryshme të qeverisjes lidhur me përgjegjësitë që kanë ndaj të rinjve, si dhe forcimin e rrjetit të bashkëpunimit ndërmjet aktorëve kombëtarë dhe ndërkombëtarë.

>>> Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2014-2020 (SKZHI) përcakton një qasje të integruar për zhvillimin socio-ekonomik të vendit po ashtu dhe për integrimin në BE. Impakti që kjo strategji kërkon është në 3 këndvështrime: së pari, një zhvillim ekonomik më i madh përmes rritjes së tregut të punës, forcimit të arsimit – duke përfshirë arsimin dhe trajnimin profesional, vullnetarizmin dhe minimizimin e ekonomisë informale. Së dyti, ka qëllim shndërrimin e rritjes ekonomike në mirëqenie sociale, përmes investimit në shërbime publike që ndihmojnë përfshirjen, kohezionin dhe cilësinë e jetës. Aksi i tretë i strategjisë bazohet në fuqizimin e qeverisjes, demokracinë dhe parametrat e ligjit të së drejtës.

>>> Strategjia për Punësim dhe Aftësi 2013-2020 ka qëllim ndërtimin e një fuqie punëtore më të arsimuar dhe të aftë sipas nevojave të tregut të punës. Politikat prioritare të identifikuar janë: a) forcimi i mundësive të punësimit përmes politikave efektive të tregut të punës, ku ofrimi i sa më shumë mundësive për të rinjtë është një prioritet; b) ofrimi i arsimit dhe trajnimit profesional cilësor dhe trajnimit

të të rinjve dhe të rriturve; c) nxitja e përfshirjes sociale dhe kohezionit territorial; dhe d) forcimi i qeverisjes së tregut të punës dhe sistemit të kualifikimeve.

>>> Strategjia e Mbrojtjes Sociale 2015-2020 – harton një plan për ndërtimin e një sistemi të mbrojtjes sociale ku individët fuqizohen dhe grupeve vulnerabël iu ofrohen oportunitete që i bëjnë ata më shumë autonomë shoqëruar kjo me mekanizmat parandalues dhe të ri-integrimit në shoqëri.

>>> Plan Kombëtar i Veprimit për Rininë 2015-2020 – Ky plan ka për qëllim hartimin e politikave të tërthorta për integrimin e plotë të të rinjve në skemën e shëndetësisë, arsimit, punës sociale dhe pjesëmarrjes politike me qëllim që ata të bëhen anëtarë aktiv të shoqërisë në të gjitha aspektet. Ky plan veprimi është bazuar në 6 objektiva strategjik si: Nxitja e të rinjve dhe pjesëmarrja e tyre në proceset demokratike/vendimmarrje; Nxitja e punësimit të të rinjve përmes politikave efektive të tregut të punës; Shëndetësia; Sporti dhe Mjedisi; Arsimi i të rinjve; Mbrojtja sociale; Kultura dhe Vullnetarizmi.

>>> Plan Kombëtar Veprimi 2010-2015 për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve - Plan është bazuar në një qasje të plotë që targeton minoritetet me qëllim përfshirjen e tyre. Kështu, politikat variojnë nga shërbime bazike si shëndetësia, arsimi, punësimi dhe strehimi; në shërbime më të sofistikuara si mbrojtja e trashëgimisë kulturore.

MATRICA E BASHKËRENDIMIT ME DOKUMENTAT STRATEGJIKE NDËRKOMBËTARE, KOMBËTARE DHE VENDORE

OBJEKTIVAT E STRATEGJISË VENDORE PËR RININË

DOKUMENTET STRATEGJIKE	Arsimi cilësor dhe gjithëpërfshirës	Punësimi dhe sipërmarrja Rinore	Pjesëmarrja dhe përfaqësimi rinor në politikë dhe vendimarrje	Art, sport, culture dhe mjedisi	Mbështetja e organizatave dhe nismave Rinore	Çështjet sociale, shëndetësore dhe shërbime publike për të rinjtë
Strategjia e BE-së për Rininë						
Strategjia Europa 2020						
Strategjia e Përfshirjes Sociale BE 2015-2020						
Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) 2015-2020						
Programi i qeverise 2017 – 2021						
Strategjia Kombëtare për Punësim dhe Aftësi 2014 - 2020						
Strategjia e Mbrojtjes Sociale 2015 – 2020						
Plani Kombëtar i Veprimit për Rininë 2015 -2020						
Plani Kombëtar Veprimi për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianë						
Ligji mbi “Barazinë gjinore në shoqëri”						

III. ANALIZA E SITUATËS AKTUALE DHE PLANIFIKIMI

ARSIMI CILËSOR DHE GJITHËPËRFSHIRËS

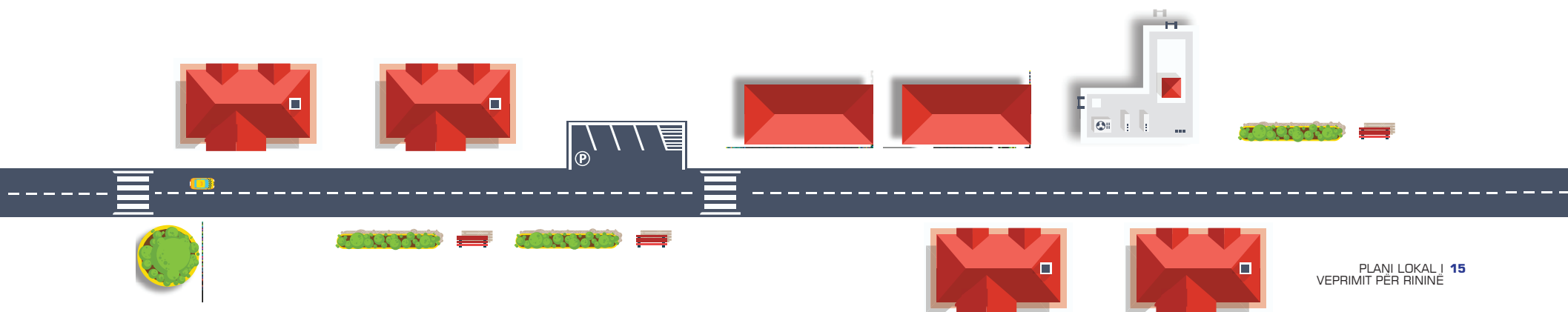
SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Qyteti i Elbasanit, përveç të rinjve që frekuentojnë arsimin e mesëm të lartë dhe arsimin e mesëm të përgjithshëm dhe profesional, ka mjaft studentë, që vijnë nga zonat e Shqipërisë së Mesme dhe Jug-Lindore dhe zonat përreth Elbasanit për të kryer studimet universitare pranë Universitetit shtetëror Aleksander Xhuvani. Shkolla ende është e mbyllur, brenda kornizave të mësimdhënies tradicionale, jo motivuese dhe nxitëse për kreativitetin e të rinjve. Me gjithë ndryshimet dhe zhvillimet shkolla nuk plotëson atë formimin e duhur që ta bëjë të riun të aftë të mirëorientuar për zgjedhjet që duhet të bëjë në jetën e tij. Universiteti që përbën dhe thelbin e historisë dhe trashëgimisë për qytetin e dijes, Elbasanin, nuk karakterizohet nga cilësia e formimit të studentëve me gjithë kapacitetin dhe potencialin që zotëron.	1. Rritja e cilësisë së mësimdhënies dhe mësimnxënies. 2. Ekzistenca, qëndrueshmëria dhe menaxhimi i mjediseve multifunksionale në Elbasan.	1) Numri i laboratorëve funksionalë në shkollat 9-vjeçare dhe të mesme. 2) Numri i shkollave pa laboratorë. 3) Numri i drejtuesve të emëruar për shkelje ligji. 4) Numri i mësuesve që japin mësim jashtë specialitetit; mësimor (edukim sportive/muzikor etj). 5) Numri i akteve dhe kohëzgjatja. 6) Numri i mësuesve që japin kurse me nxënës të tyre. 7) Numri i takimeve konsultuese me të rinjtë. 8) Numri i bibliotekave, palestrave të reja dhe terreneve sportive.	1.1 Krijimi i laboratorëve funksionalë në institucionet arsimore dhe funksionimi i atyre ekzistues. 1.2 Identifikimi i numrit të laboratorëve të munguar dhe funksionalë. 1.3 Identifikimi i drejtuesve të emëruar në shkelje ligjore. 1.4 Identifikimi i mësuesve që japin lëndë mësimore; jashtë specialitetit të tyre. 1.5 Identifikimi i kuadrit ligjor për shpeshtinë e ndryshimeve të tyre për vitet shkollore. 1.6 Identifikimi i mësuesve që japin kurse në kundërshtim me ligjin. 2.1 Identifikimi i fushave sportive që paguhën nga të rinjtë për të kaluar kohën e lire. 2.2 Krijimi i mjediseve multifunksionale (biblioteka, palestra të reja, terrene sportive).	

PUNËSIMI DHE SIPËRMARRJA RINORE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINAN CIM
Përveç të rinjve që frekuentojnë arsimin publik dhe jopublik, parauniversitar dhe universitar ka dhe shumë të rinj të cilët janë brenda dhe jashtë tregut të punës. Tregu i punës sot është i orientuar drejt zanateve dhe institucione si, shkollat e mesme profesionale, që janë 3 në qytetin e Elbasanit (me kapacitet të konsiderueshëm për nxënësit), Drejtoria Rajonale e Formimit Profesional Publik, Zyra e Punës, OJF etj ofrojnë kurse trajnimi, aftësimi profesional dhe aftësim për të kërkuar punë. Gjithashtu, sipërmarrja sociale dhe konkurse idesh biznesi zhvillohen me qëllim rritjen e ndërgjegjësimit të të rinjve drejt sipërmarrjes, drejt vetëpunësimit. Edhe në këto raste, interesi nuk është aty ku duhet. Parazitizmi, indiferentizmi, mënyra për të gjetur rrugën më të lehtë për sigurim të të ardhurave, është një tjetër problem i yni.	1. Nxitja e politikave të punësimit për të rinjtë. 2. Implementimi i planit strategjik të punësimit.	1) Sasia e fondeve për intership. 2) Numri i studentëve që mbarojnë intership; vendin e punës. 1) Ekzistenca e një plani strategjik. 2) Numri i veprimtarive të realizuara ose mos realizuara sipas afateve kohore.	1.1 Transparenca e fondeve dhe numrit të studentëve për Intership. 1.2 Identifikimi i studentëve që mbarojnë bachelor. 2.1 Njohja me planin strategjik të punësimit. 2.2 Identifikimi i planit të veprimit sipas afateve kohore.	

PJESËMARRJA DHE PËRFAQËSIMI RINOR NË POLITIKË DHE VENDIMMARRJE LOKALE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Bashkia Elbasan ka prezente, institucione, si Qendra Rinore Remar, Njësia Për Rininë e Bashkisë Elbasan, OJF etj që nëpërmjet rrjeteve sociale postojnë njoftime të ndryshme në interes të këtij target-grupi. Ato ofrojnë mundësi informim dhe akses të barabartë për t'a marrë këtë informacion për të gjithë. Interesim nga të rinjtë ka, por nuk është shumë i lartë.	1. Rritja e përfaqësimit të të rinjve në forumet drejtuese të qytetit. 2. Përmirësimi i sistemit të trajnimit dhe edukimit të të rinjve si lider nëpërmjet bashkëpunimit ndërinstitutional.	1) Numri i të rinjve që janë pjesë e Këshillit Bashkiak të qytetit të Elbasanit. 2) Numri i të rinjve të punësuar në institucionet e hartimit të politikave rinore. 1) Numri i takimeve të Bashkisë Elbasan me OJF-të rinore. 2) Numri i projekteve të mbështetura dhe financuara nga Bashkia Elbasan për OJF-të rinore.	1.1 Hartimi i politikave të përfaqësimit të të rinjve në institucionet drejtuese vendimarrëse publike lokale. 1.2 Zbatimi i vendimeve për mirëfunksionimin e institucioneve publike për problemet rinore. 2.1 Takime të përbashkëta të Bashkisë Elbasan me OJF –rinore. 2.2 Bashkëpunim për trajtimin e problemeve rinore.	

ARTI, SPORTI, KULTURA DHE MJEDISI

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCI M
Mjedisi mbetet prioritet për jetën dhe shëndetin e cdo qytetari elbasanas për shkak të ndotjeve të trashëguara dhe industrisë së rëndë ekzistuese. Një rëndësi të veçantë duhet të marrë ngjitja e terreneve sportive brenda dhe jashtë shkollave, shtimi hapësirave të gjelbëruara dhe promovimi i talenteve në sport dhe art. Organizim i më shumë shfaqjeve / ekspozitave / olimpiadave / maratonash, përmirësimi i kushteve të bibliotekës, nxitja e sporteve të reja / sporte me qëllim promovim turizmit të zonës/qarkut, mirëmbajtja e godinave aktuale rinore dhe ngritja e qendrave/klubeve rinore të tjera duke qenë një qytet studentor, edukim mjedisor dhe konkurse kulturore janë disa nevoja specifike në qytetin e Elbasanit.	1. Hartimi i politikave për edukimin e të rinjve nëpërmjet artit, sportit, edukimit. 2. Ekzistenca, qëndrueshmëria dhe menaxhimi i mjediseve kulturore-sportive në Bashkinë Elbasan.	1) Numri i talenteve në art, kulturë, llojet e sporteve. 2) Numri i specialistëve të ofruar sipas fushave në art, kulturë, sport, edukim. 1) Numri i llojeve të fushave sportive/mjediseve tetrore/mjediseve kulturore që aktualisht përdoren nga të rinjtë për të kaluar kohën e lirë. 2) Numri i mjediseve të reja multifunkionale (biblioteka, palestra të reja, terrene sportive, fshat-qytet). 3) Numri i ekipeve zinxhir/të rinjve në sportet e futbollit, basketbollit, volejbollit, atletikës, vajza-djem. 4) Numri i mjedisve publike të uzurpuara nga biznese si lloto sporti, kafe etj dhe kalimit të tyre për të rinjtë.	1.1 Hartimi i një pakete për të identifikuar talentet e reja në art, sport, edukim. 1.2 Ofrimi i specialistëve në fushën e artit, kulturës, sportit, edukimit. 2.1 Identifikimi i llojeve të fushave sportive/mjediseve tetrore/mjediseve kulturore që aktualisht përdoren nga të rinjtë për të kaluar kohën e lirë. 2.2 Krijimi i mjediseve të reja multifunkionale (biblioteka, palestra të reja, terrene sportive, fshat-qytet). 2.3 Krijimi i ekipeve zinxhir në sporet e futbollit, basketbollit, volejbollit, atletikës, vajza-djem. 2.4 Identifikimi i mjedisve publike të uzurpuara nga biznese si lloto sporti, kafe etj dhe kalimit të tyre për të rinjtë.	

MBËSHTETJA E ORGANIZATAVE RINORE DHE NISMAVE RINORE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Cfarë janë evidentuar si nevojat më të rëndësishme në qytetin e Elbasanit janë përkatësisht: nxitja për krijimin e organizatave rinore / grupeve informale, trajtimi i problematikave rinore, aktivitete të larmishme me grupe specifike, shtimi i vendeve për argëtimin e të rinjve në veçanti në zonat rurale, mbështetje financiare për nisma rinore, pushteti local, promovim dhe informim i vazhdueshëm rreth nismave rinore, zvogëlimi i burrokracive në zhvillimin e aktiviteteve dhe nxitja e nismave rinore cilësore, të qëndrueshme	1. Rritja e vëmendjes dhe hartimi i politikave të reja bashkëpunimi midis institucioneve publike dhe jopublike me fokus rininë. 2. Ekzistenca, qëndrueshmëria dhe menaxhimi i mjediseve multifunkionale në Elbasan.	1) Numri i aktorëve publikë dhe jopublikë nënshkrues të Marrëveshjes së Bashkëpunimit. 2) Numri i mjediseve të rikonstruara dhe të reja për veprimtari rinore nga Bashkia Elbasan. 1) Numri i mjediseve për veprimtari të OJF-ve rinore dhe të rinjve, fshat-qytet. 2) Numri i mjedisve të reja/të rikonstruara për veprimtari të OJF-reja/të rikonstruara për të rinjtë nga Bashkia Elbasan, fshat-qytet.	1.1 Hartimi i një memorandum bashkëpunimi midis aktorëve publikë dhe OJF rinore në Bashkinë Elbasan. 1.2 Identifikimi i aktorëve publikë dhe jopublikë që merren me politikat rinore. 1.1 Identifikimi i mjedisve të ofruara nga Bashkia Elbasan për veprimtari të OJF-ve rinore, fshat-qytet. 1.2 Identifikimi i mjediseve të rikonstruuar dhe të reja për veprimtari rinore nga reja/të rikonstruara për të rinjtë nga Bashkia Elbasan, fshat-qytet. 1.3 Akordimi i fondeve për mirëmbajtje/rikonstruksion, mjedise të reja për veprimtari të OJF-ve rinore, fshat-qytet	

ÇËSHTJET SOCIALE, SHËNDETËSORE DHE SHËRBIMET PUBLIKE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINAN CIM
Situata aktuale mbi këtë prioritet ka nevojë për trajtimin e sëmundjeve sociale, përmirësimin e infrastrukturës shëndetësore, ndërtimin e mjediseve shlodhëse dhe argëtuese. Gjithashtu një vëmendje të veçantë duhet t'u kushtohet: Përmirësimin të shërbimeve publike, ofrimi falas i tyre i dedikuar për të rinjtë; Fushatave edukuese shëndetësore në vazhdimësi për të rinjtë; Informimit më i mirë për programe të caktuara; Ngritja e një qendre rehabilituese për të rinjtë; dhe përfshirja më e madhe e të rinjve në zonat rurale në aktivitete.	1. Hartimi i politikave sociale për të rinjtë në nivel lokal. 2. Mbështetja financiare dhe qëndrueshmëria e zgjidhjeve.	1) Numri i planeve m/vj bazuar në çështjet rinore. 2) Numri i institucioneve të identifikuar për identifikim/zgjidhje të problemeve rinore. 3) Numri i institucioneve publike dhe jopublike pjesëmarrëse në MB. 4) Numri i të rinjve si përdorues, trafikues të lëndëve narkotike/të numrit të rinjve të dënuar për shkelje ligjore, për ndihmë sociale, numri i të papunëve tej.	1.1 Hartimi i planeve afat-shkurtra/afat-mesme dhe afat-gjata për të rinjtë. 1.2 Identifikimi i institucioneve përgjegjëse për identifikimin dhe zgjidhjen e problemeve rinore. 1.3 Hartimi i një marrëveshje bashkëpunimi ndër-institucionale duke identifikuar detyrat dhe përgjegjësitë institucionale të zgjidhjes. 1.4 Identifikimi i statistikave referuar çështjeve sociale në Bashkinë Elbasan. 1.5 Identifikimi i drejtuesve të emëruar në shkelle ligjore. 2.1 Hartimi i listës së donatorëve të mundshëm për hartim projektesh në ndihmë të zgjidhjeve të problemeve sociale. 2.2 Krijimi i një mbështetje financiare nga fondet publike të Bashkisë. 2.3 Hartimi i projekteve për financimin e problemeve rinore në Bashkinë Elbasan të projekteve për financimin e problemeve.	

Jeto Qytetin Tënd

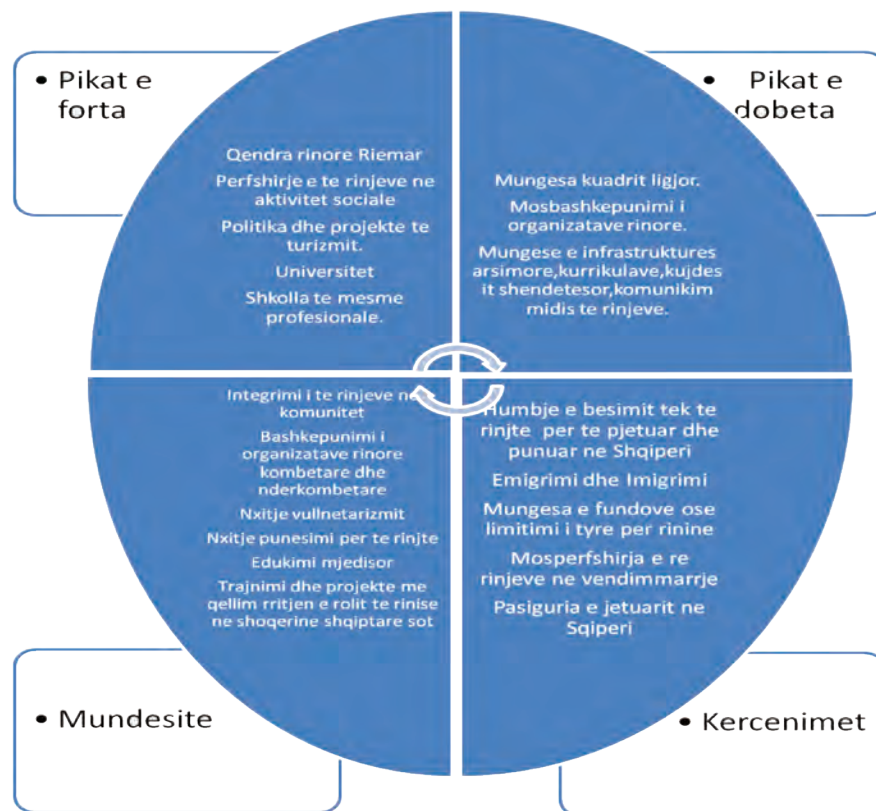
IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT është një metodë planifikimi e strukturuar që përdoret gjerësisht për të evidentuar dhe vlerësuar Pikat e Forta (Strengths), Pikat e Dobëta (Weaknesses), Mundësitë (Opportunities) dhe Rreziqet/ Sfidat (Threats) të një projekti, çështjeje, territori, etj.

Gjatë hartimit të këtij Plani Veprimi, kjo metodë u përzgjedh si një instrument mjaft praktik dhe i dobishëm për të analizuar situatën ekzistuese, analizë mbi bazën e të cilës u hartuan qëllimet dhe objektivat strategjike. Pikat e dobëta dhe Pikat e forta evidentojnë çështje shqetësuese të të rinjve brenda territorit të Bashkisë Elbasan, të cilat mund të adresohen nëpërmjet politikave vendore, ndërsa Mundësitë dhe Sfidat i përkasin aspekteve të jashtme, kontrolli i të cilave mund të kërkojë bashkëpunim ndërvendor apo angazhim të qeverisë vendore e më gjerë.

MONITORIMI DHE VLERËSIMI I SVR-së

Aktivitetet e monitorimit dhe vlerësimit janë një komponent thelbësor për të përmirësuar efektivitetin e vetëqeverisjes vendore. Monitorimi dhe vlerësimi siguron informacion mbi zbatimin e objektivave dhe programeve, që i mundëson Bashkisë të përfitojë nga sukseset dhe të mësojë nga eksperiencat e zbatimit. Sistemi i monitorimit dhe vlerësimit

kërkon përpjekje të përkushtuara, ekspertizë, aftësi, vlerësim dhe menaxhim të mirë. Ky proces konsiderohet si një nga më të rëndësishmit gjatë periudhës së zbatimit të një dokumenti strategjik, pasi shmang devijimet nga përmbushja e objektivave të SVR 2019- 2023. Me qëllim që të sigurohet monitorim dhe raportim cilësor dhe i dobishëm, është e nevojshme që të përcaktohet si më poshtë vijon:

- Procesi i qartë i raportimit dhe i monitorimit me përgjegjësitë dhe kalendarin;
- Modelet dhe instrumentet që do të përdoren për monitorimin
- Kapaciteti i strukturave kryesore dhe pjesëmarrëse.

Procesi i qartë i monitorimit dhe raportimit është i nevojshëm për të informuar pjesëmarrësit për përgjegjësitë e tyre dhe për t'u mundësuar atyre që të përgatiten për të gjitha angazhimet duke u bazuar në një kalendar të përcaktuar më parë. Sistemi i monitorimit duhet të jetë i mirëorganizuar për të ndjekur të gjitha hallkat që të mbulohen të gjitha projektet dhe të përcaktohen dhe konfirmohen strukturat monitoruese.

Modelet dhe instrumentet janë të nevojshme për rrjetin e komunikimit mes strukturave dhe për të garantuar se paraqitja e informacionit është e pajtueshme dhe e lehtë për t'u konsoliduar. Udhëzimet se si të plotësohen modelet duhet të jenë të përgatitura në mënyrë të tillë që të jenë të lexueshme për të gjithë pjesëmarrësit. Përveç modeleve për elementë si objektivat do të jenë të nevojshme edhe sqarimet, sidomos në rastet kur vërehen vonesa apo mangësi për të detajuar elementët që sjellin devijime serioze. Informacioni i prodhuar përmes sistemeve të monitorimit dhe të raportimit mund të përdoret brenda Bashkise Elbasan për të marrë vendime dhe jashtë saj për të siguruar transparencë për publikun e gjerë.

Kapaciteti i strukturave për të prodhuar informacion cilësor dhe për të konsoliduar informacionin është shumë i rëndësishëm. Duhet përpjekje dhe aftësi për të prodhuar informacion raportimi të mirë të bazuar në analiza dhe të mbështetur nga prova. Praktika në sektorin publik tregon se shumë shpesh raportimi i informacionit fokusohet në veprimet e përditshme rutinore më shumë sesa në analizën e arritjeve. Kapaciteti mund të përmirësohet përmes udhëzimeve, trajnimit dhe praktikës.

Sistemi i monitorimit dhe i vlerësimit i propozuar përbëhet nga dy nivele:

I. Niveli i parë lidhet me monitorimin e projekteve duke ndjekur me vëmendje arritjen e indikatorëve të përcaktuar në këtë dokument. Ky proces do të realizohet nga strukturat përgjegjëse brenda dhe në varësi të Bashkise Elbasan. Raportet e monitorimit të këtyre strukturave do të dërgohen tek struktura përgjegjëse për vlerësimin dhe jetësimin e prioriteteve në Bashkinë Elbasan. Periodiciteti i monitorimit është vendosur bazuar në specifikat që ka çdo projekt.

II. Niveli i dytë lidhet me vlerësimin e përmbushjes së objektivave dhe rezultateve të pritshme. Ky vlerësim do të realizohet çdo fund viti, ku nëpërmjet analizës së raporteve të monitorimit do të vlerësohet masa e përmbushjes së objektivave, krahasimi i masës së arritjeve me masën e parashikuar, si edhe në raste të veçanta do të propozohen edhe ndryshime në projekte, kohëzgjatje, afate, fonde etj.

Monitorimi i SVR-së është fazë shumë e rëndësishme dhe matësi më i mirë i suksesit në zbatueshmërinë e saj. Puna do të nisë bazuar në procedurat administrative për të siguruar raporte mbi zbatimin e projekteve të ndryshme. Pastaj, gradualisht do të përmirësojmë cilësinë e informacionit të krijuar gjatë procesit dhe përfundimisht ky informacion do të përdoret në sistemin e vendimmarrjes.

Bazuar në kalendarin e monitorimit të strategjisë çdo vit do të përgatiten vlerësimet e ecurisë së SVR-së dhe do të raportohet tek Kryetari lidhur me ecurinë e punës për përmbushjen e objektivave strategjike. Në varësi të ecurisë së punës mund të propozohen edhe rishikime të objektivave strategjike. Në varësi të specifikave që kanë monitorimi/raportimi i projekteve do të kryhet në periudha 3 – 6 mujore. Raportet do t'i dërgohen strukturës përgjegjëse sipas afateve të përcaktuara. Vëmendje të veçantë i është kushtuar indikatorëve si **sinjalizues të ecurisë së punës**.

